

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.

Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Datum 18 december 2020
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte,

Op 25 september 2020 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 6 oktober 2020 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'BBV M-004731 Brabant en Limburg', **gelegen in de gemeenten** Meerссен en Kerkrade. Het project betreft bovenbouwvernieuwingswerkzaamheden op diverse tracés. De werkzaamheden in de gemeente Kerkrade betreffen het vernieuwen van de spoortak (spoorstaven, dwarsliggers en ballast) en de verharding van het schouwpad (westzijde). Voor wat betreft de gemeente Bunde bestaan de werkzaamheden uit het vernieuwen van de spoortak, spoorstaaf en de verharding van het schouwpad. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub a en sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de hazelworm (*Anguis fragilis*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 1 maart 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub a Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden van de hazelworm.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024422217

Kenmerk
WNB/2020/032.toek

Bijlagen
4

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
- a. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- c. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de **realisatie van het project 'BBV M-004731 Brabant en Limburg'**, gelegen in de gemeenten Kerkrade en Meerssen in de omgeving van de Dokter Limpensstraat 42 in Kerkrade (geocode 309, spoorkilometer 2.799-5.242) en in de omgeving van de Boschweg 2 in Bunde (geocode 63, spoorkilometer 6.500-6.800), één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 **van 'Projectplan hazelworm. BBV M-004371 Brabant en Limburg'** van 24 september 2020 (bijlage 2 bij dit besluit).
- d. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- e. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- f. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- g. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
18 december 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024422217

Kenmerk
WNB/2020/032.toek

Specifieke voorschriften

- h. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag **gevoegde rapport 'Projectplan hazelworm BBV M-004731. Brabant en Limburg'** van 24 september 2020 (bijlage 3 bij dit besluit) en de brief met aanvullende informatie van 6 november 2020 (bijlage 4 bij dit besluit).
- i. U dient een voor de werkzaamheden benodigd representatief deel van de spoorbermen voorafgaande aan de werkzaamheden (indien nodig meermaals) kort te maaien. Het maaien vindt in ieder geval plaats voor de kwetsbare periode. Ten aanzien van het maaien van de vegetatie geldt dat de maaihoogte 10 centimeter dient te bedragen.
- j. De werkzaamheden worden zo veel als mogelijk vanaf het spoor uitgevoerd, zodat het leefgebied van de hazelworm zo min mogelijk wordt betreden. Indien de werkzaamheden niet vanaf het spoor worden uitgevoerd dient dit op te worden genomen in het ecologisch werkprotocol.
- k. Overige, ongemaaide delen van de spoorbermen dienen zoveel als mogelijk te worden ontzien. Er dienen hier geen materiaal of voertuigen te worden opgeslagen. Deze laatste dienen elders op voor de hazelworm ongeschikte terreindelen te worden gestald. Ook lopend dienen deze bermdelen zoveel mogelijk te worden ontzien.

Overige voorschriften

- l. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de hazelworm.
- m. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- n. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Arjan Wierda

Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
18 december 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024422217

Kenmerk
WNB/2020/032.toek

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.10, lid 1, sub a Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub a, Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden van de hazelworm. Ontheffing voor het opzettelijk doden van de hazelworm is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk doden van de hazelworm te voorkomen.

Instandhouding van de hazelworm

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

De hazelworm is in het plangebied aangetroffen. Bij het spoor in Kerkrade zijn in totaal zeven hazelwormen aangetroffen, waaronder juveniele exemplaren. Op basis van de vindlocaties wordt geconcludeerd dat de soort hier in alle begroeide bermen binnen het plangebied voorkomt. Bij het spoor in Bunde is binnen het plangebied een adult mannelijk dier waargenomen aan de oostzijde van het spoor. Aangenomen wordt dat de soort hier aan beide spoorzijden leefgebied kent. Op beide locaties zijn de dieren in de grasvegetatie van de spoorberm aangetroffen. Hier is de vegetatiestructuur gevarieerder en biedt voor hazelwormen een geschikte plek om te zonnen en te schuilen. Het schouwpad vlak naast het spoor is ongeschikt als leefgebied omdat het schouwpad regelmatig kort gemaaid/gespoten wordt en daardoor kaal en open is. Door de werkzaamheden in de spoorberm worden voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm opzettelijk beschadigd of vernield.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de **aanvraag gevoegde rapport "Projectplan hazelworm BBV M-004731. Brabant en Limburg" van 24 september 2020** en de brief met aanvullende informatie van 6 november 2020. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschriften opgenomen.

Een deel van het leefgebied van de hazelworm gaat tijdelijk verloren als gevolg van de vernieuwing van het schouwpad in combinatie met het benodigd ruimtebeslag. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het leefgebied van de hazelworm tijdelijk ongeschikt gemaakt door de aanwezige vegetatie kort te maaien. Als maaihoogte hanteert u daarbij een maaihoogte van 5 tot 10 cm boven het maaiveld. Het wordt echter noodzakelijk bevonden dat u niet korter dan 10 centimeter maait omdat hierbij anders een verhoogd risico wordt gelopen op maaislachtoffers. Als aanvullend voorschrift i is dan ook opgenomen dat uitgegaan dient te worden van 10 centimeter.

Temeer omdat plaatselijk de voorgenomen werkzaamheden (in de spoorbermen) deels overlap hebben met de kwetsbare overwinteringsperiode van de hazelworm, zal een voor de werkzaamheden benodigd representatief deel van de spoorbermen voorafgaand aan de werkzaamheden (indien nodig meermaals) kort gemaaid worden om ze als leefgebied onaantrekkelijk te maken/houden. Overige, ongemaaide delen van de spoorbermen zullen zoveel als mogelijk worden ontzien. Er zullen hier geen materiaal of voertuigen worden opgeslagen. Deze laatste zullen elders op voor de hazelworm ongeschikte terreindelen worden gestald. Ook lopend zullen deze bermdelen zoveel mogelijk worden ontzien.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
18 december 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024422217

Kenmerk
WNB/2020/032.toek

De hazelworm komt algemeen voor in dit gedeelte van Limburg. Er worden aanvullende en vroegtijdige maatregelen voor de soort getroffen om te garanderen dat er, ook in de directe nabijheid van het werkgebied, voldoende geschikt leefgebied voor de soort resteert. De werkzaamheden worden in week 37 van 2021 in Bunde uitgevoerd en in week 38 en 44 van 2021 in Kerkrade uitgevoerd met een eventuele uitwijkmogelijkheid in Kerkrade naar week 4 van 2022. De werkzaamheden zijn dan ook van tijdelijke aard en naar verhouding qua omvang (afgezet tegen het totale areaal beschikbaar leefgebied van de soort ter plaatse) relatief kleinschalig te noemen. Na uitvoering van de werkzaamheden, en het stoppen met maaien, zal de gehele spoorberm snel weer deel uitmaken van het leefgebied van de hazelworm. In de tussentijd resteert er voor de aanwezige dieren voldoende (algeheel) leefgebied in de directe omgeving van het projectgebied dat niet door de werkzaamheden zal worden aangetast. Verwacht wordt dat hierdoor ook de connectiviteit met andere gebiedsdelen binnen de aanwezige meta-populatie niet in het geding komt.

Temeer omdat de hazelworm in dit deel van Limburg een relatief algemeen voorkomende soort is met een weide verbreiding, kan ten aanzien van dit alles geconcludeerd worden dat de werkzaamheden waarvoor ontheffing wordt aangevraagd de huidige staat van instandhouding van de soort niet zal verslechteren.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen zorgt u ervoor dat voldoende leefgebied blijft behouden waardoor de kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen voor de aanwezige populatie van de hazelworm. De gunstige staat van instandhouding van de hazelworm komt daarmee niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen ontwikkeling is locatie specifiek waardoor er geen alternatieve mogelijkheden bestaan voor het uitvoeren van de bovenbouwvernieuwingswerkzaamheden aan het spoor. Het betreft grootschalig onderhoud aan het bestaand spoor ten behoeve van de spoorveiligheid.

De werkzaamheden kunnen vanwege de spoordiensten en veiligheid alleen worden uitgevoerd in de ver van tevoren vastgestelde treinvrije perioden. De werkzaamheden staan gepland in de winterrustperiode van de hazelworm, waardoor er negatieve effecten kunnen optreden. Om deze reden worden er voorafgaand aan de werkzaamheden mitigerende maatregelen genomen om de negatieve effecten tot een minimum te beperken. Zo wordt het leefgebied van de hazelworm rondom het spoor in het projectgebied tijdelijk ongeschikt gemaakt en gehouden totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Verdere maatregelen die specifiek voor de hazelworm worden getroffen zijn terug te vinden in het ecologisch werkprotocol.

Door de gekozen inrichting en werkwijze wordt schade aan de hazelworm zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming, **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'**.

Het spoor, met inbegrip van alle spoorse elementen zoals spoorbeveiliging, spoorbermen, spoorsloten en geluischermen, dienen regelmatig onderhouden te worden. Ook dient er grootschalig onderhoud van de bovenbouwconstructie van de spoorbaan plaats te vinden waarbij spoorstaven, dwarsliggers en het ballastbed vervangen worden. De spoorstaven zijn aan slijtage onderhevig en bereiken gemiddeld na 30 jaar hun technische levensduur. Bij een verminderde bovenbouwconstructie of een slechte drainage kunnen verzakkingen van de spoorbaan optreden. Indien deze onderhoudswerkzaamheden achterwege blijven **raakt het spoor langzaam in verval en kunnen risico's op spoorcalamiteiten niet geheel worden uitgesloten**. De spoorveiligheid en daarmee de openbare veiligheid komt daarmee in het geding.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'** voldoende is om de negatieve effecten op de hazelworm, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
18 december 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024422217

Kenmerk
WNB/2020/032.toek